

Erdészkitüntetés újságírónak

Mangel Gyöngyi, a Magyar Rádió munkatársa, vezető szerkesztője – mint arról a borító belső oldalán olvasható – Kétmilliomodik hektár magyar erdő emlékérmét kapott. Az esemény azért is hírértékű, mert erdészkitüntetést – a szakmaiakat kivéve – még nem kapott újságíró.

– *A természetről, a természet- és környezetvédelemről készített riportjainak, interjúinak, műsorainak, cikkeinek száma több mint ötezer. Ha figyelembe vesszük, hogy 1992 óta főfoglalkozású újságíró, már maga a szám is elismerésre méltó. Van-e családi indíttatása a természetszeretetének?*

– Érdekes módon az élő és a holt fával kapcsolatosan is. Az egyik nagyapám műbútorasztalos volt, néhány foglalkoztatottal. Az ötvenes évek elején egy szép napon bement a műhelyébe és szögre akasztotta a zakóját, benne valamennyi személyes okmányával. Nemsokára ávosoktól kísért államosítók törtek rájuk, közölve, hogy a műhelyt lefoglalják, mehet Isten hírével. Amikor az első döbbenetből magához tért, nyúlt az öltönye után, hogy elhagyja a műhelyt. Az egyik ávos határozott mozdulattal megakadályozta, mondván, hogy most már az is a műhelyhez tartozik. A másik nagyapám Letz Lajos volt, osztrák származású erdész, és a felvidéki Liptószentmiklós környéki erdőkben szolgált. Mindenki nagyon szerette, köztiszelet övezte, egészen a trianoni döntésig, amikor „takarodj magyar” lett a kedves Lajos bácsiból. Ezután Budapestre költözött családjával, és dokumentum igazolja, hogy részt vett a nagy, Kaán Károly kezdeményezte alföldfásításban.

– *Úgy tudom, hogy 1995-ben környezetvédelmi újságírói ösztöndíjjal a bostoni National Radio-nál szerzett szakmai tapasztalatokat?*

– Egy rövid, de nagyon érdekes időt töltöttem odakint, s meg kell mondanom, fel sem merült bennem, hogy hosszabb ideig kint maradjak. A közszolgálati rádiónál ismerkedtem az ottani munkával, így eljutottam az energetikai minisztériumba is, ami a valóságban a nukleáris hadi ipar következményeivel foglalkozott. Mert az az igazság, hogy odakint sincs megoldva a radioaktív hulladék kezelésének kérdése. Nem akarom untatni az olvasót szakmai kérdésekkel, de azért elmondom, hogy a heti egyórás műsort készítő szerkesztőség tizenöt fős stábból állt, akiket az ország minden részéből tudósító külsősök segítettek. Egy főállású alkalmazott például csak a pénzügyi feltételek biztosításával foglalkozott, hogy a műsorkészítőknek az ilyen jellegű munka ne rabolja az idejét. Egy másik munkatárs például csak a hallgatói telefonokkal foglalkozott. Megtudtam, hogy az Államokban az első nagyobb környezetvédelmi botrány akkor pattant ki, amikor egy rekvizitált területre épülő lakótelepen szaporodtak – először a gyermekek, majd a felnőttek körében – a rejtélyes megbetegedések. Kiderült, hogy veszélyes hulladékot ástak el a területen.

– *Először 1992-ben találkoztunk egy OEE rendezvényen. Akkor még szokatlan volt, hogy vezető médiából érdeklődjenek az erdészek munkája iránt. Azóta ez a helyzet jelentősen megváltozott, amit bizonyít a most kapott kitüntetés is. Talán első kézből választ kaphatunk arra, hogy erőfeszítéseink ellenére az erdés-*

szetről miért a mínuszos bírék, események kapnak inkább publicitást?

– Higgyék el nekem, hogy ez jórészt nem a mi hibánk. Aki figyelemmel kíséri a hírhordozókat, azt tapasztalja – legfőképp a kereskedelmi adóknál, csatornáknál, újságoknál –, hogy a botrány, az igénytelenség, a „sztori” vagy a mostanában sokszor emlegetett „celebes” kultúra hozza a pénzt, amiből a közismert okok miatt egyre kevesebb van. Nagyon nehéz mindezzel eredményesen felvenni a versenyt, a szakmai hírek nem mindenkinek fontosak. Viszont a szakmásokban, így a Kossuth Rádió Zöldövezet vagy az Oxigén című műsoraiban fontos szerepet kapnak az erdészeti témák.

– *Jó, jó, mi meg gyakran halljuk, hogy az erdészek irtják az erdőt, és nem is olyan régen köztiszeletben álló publicista már-már összefonódást tételezett fel az erdészek és a fatolvaj mafiózók között! Hogyan védekezhetünk az ilyesfajta megütlés ellen?*

– Javasolom, hogy minden adódó alkalmat használjanak fel, komolyabb esetekben azonnal tartsanak sajtótájékoztatót, és lehetőleg a laikus közönség számára is érthető retorikával, nyugodtan fejtsek ki az esetek szakmai szükségességét, vagy tiltakozzanak, hogy semmi közük a derékban kivágott, olykor sokhektárnyi erdőterületen bekövetkezett fairtáshoz. Mert valószínűleg az átlagember számára abból adódik a fogalomzavar, hogy ha egy kivágott területet lát, akkor erdőirtásnak véli. Számptalan turistával beszéltem, készítettem ilyen-olyan anyagot, amikor mindezeket tapasztaltam, hallgatói telefonokat is sokat kapunk, amikor a favágásokat bírálják. Ezek egy része sajnos valóban fatolvajok műve, más esetben nem tudják, hogy az tervezett és engedélyezett favágás volt, és talán nem veszik észre a mellette lévő felújított vagy újraerdősített területet.

Mindenesetre nagyon hasznos a külföldi médiák illetékes szerkesztőivel, újságíróival a személyes kapcsolatok kialakítása, ápolása, amit bizonyít az Erdészeti Lapok – immár évtizedes – újságíróknak szervezett országjáró terepi bemutatói.

– *Köszönöm a beszélgetést, gratulálok a kitüntetéshez, bízva abban, hogy a következő újságíró elismerésére nem a hárommilliomodik hektár erdő átadása után kerül sor.*

Pápai Gábor